

عنوان مقاله:

واکوی نقش های شش گانه زبان در دیوان «الزمن الضیق» از سنیه صالح و «دیدار صبح» از طاهره صفارزاده برپایه نظریه ارتباطی یاکوبسن

محل انتشار:

کاوش نامه ادبیات تطبیقی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

آمنه فروزان کمالی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران

علی اصغر قهرمانی مقبل - دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

رسول بلاوی - دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران

ناصر زارع - دانشیار، گروه زبان و ادبیات عربی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران

خلاصه مقاله:

واکوی متون بر مبنای نظریه های جدید نقد ادبی، یکی از روش های دستیابی به جنبه های ساختاری آن ها در عصر حاضر است. از جمله این نظریه ها، مدل ارتباطی یاکوبسن، زبان شناس روسی است. یاکوبسن به مسائل ساختار زبانی در شعر توجه داشته و شعر را جزء جدایی ناپذیر زبان شناسی دانسته است. وی ارتباط را از راه شش کارکرد عاطفی، ترغیبی، همدلی، ارجاعی، فرازبانی و ادبی زبان تعریف کرده است. پژوهش حاضر می کوشد به صورت تطبیقی و با رویکرد توصیفی - تحلیلی، به جستجوی ساختار زبان و کارکردهای اساسی آن از منظر مدل ارتباطی یاکوبسن در اشعار سنیه صالح (۱۹۳۵-۱۹۸۵) شاعر معاصر اهل سوریه و طاهره صفارزاده (۱۳۱۵-۱۳۸۷) شاعر معاصر ایرانی بپردازد. یافته ها نشان می دهد، با توجه به ویژگی های شعری و همچنین مضامین موجود در دیوان «دیدار صبح» از صفارزاده، وجه غالب نقش های زبانی در آن به ترتیب نقش های؛ ارجاعی، ترغیبی و ادبی است، چنان که نقش های عاطفی، ادبی و ارجاعی از نقش های غالب کلامی در دیوان «الزمن الضیق» از سنیه صالح است. بررسی فرایند ارتباط در دیوان های هر دو شاعر در آشنایی بهتر و بیشتر با نگرش و عقاید و اندیشه شاعران موثر افتاده است.

کلمات کلیدی:

ادبیات تطبیقی، سنیه صالح، طاهره صفارزاده، یاکوبسن، نظریه ارتباطی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1676714>

